

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej. — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne. Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo. Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 45.

V Ljubljani, dne 6. novembra 1924.

II. leto.

Položnice smo priložili današnji številki in prosimo vse cenj. naročnike, ki so z naročnino v zaostanku, da se jih poslužijo in nemudoma nakazujejo zaostalo naročnino.

Z izdajo lista so združeni ogromni stroški, zato je predpogoj za obstoj in redno izhajanje lista točno plačevanje naročnine.

Unravnava se trudi, da po možnosti ustreže željam naročnikov, želi pa, da se tudi naročniki zavedajo svoje dolžnosti.

Edini dohodek, ki ga ima list, je

naročnina. Vsak tisti, ki odteguje listu ta vir, je našemu gibanju sovražen. Drugo časopisje, podpirano od bank, lahko pošilja zastojnikom.

Naš list tega ne more in ne bo storil, zato kličemo zastojnikom, storite tudi vi svojo dolžnost.

One cenj. naročnike pa, ki imajo naročnino v redu poravnano, pa vkljub temu prejmejo položnico, prosimo, da jo shranijo za poznejši čas ali pa dajo svojemu prijatelju, da se na list naroči in pošlje naročnino. — Red za red.

Iz politike.

(Križa brez konca in kraja. — Radič zopet govori. — Bernot se ujedini. — Gustinčič se jezi.)

Ljubljana, 5. novembra 1924.

Pred desetimi dnevi je dobil Kosta Timotijević, član Davidovičevega kluba, mandat za sestavo poslovne koncentracijske vlade. Kakor je sicer g. Timotijević osebno pošten človek, ni vendar njegov mandat nobene izmed strank v parlamentu zadovoljil, vsaj Davidovičev blok lastnemu članu ne zaupa, češ, da je pravzaprav prikrit Pribečevićev pristav, radikalom pa ne gre v račun, da ni dobil mandata za sestavo vlade član njihovega kluba.

Zato ima gospod Timotijević svoje težave in bi brez pritiska od strani krone, ki forsira sestavo vlade, moral že davno vrniti svoj mandat. Tako pa se vrše še nadaljna pogajanja med strankami, mešetari se na vse strani, slika pa se vsak dan menja. Če bo Timotijević uspel s sestavo vlade, v katero naj bi šli Davidovičevi demokrati, radikali, klerikalci in Spahovci, je še negotovo. Program te vlade naj bi bil sličen programu bavše Davidovičeve vlade.

Pa tudi, če se sestavi taka vlada, kajti naša notranja politična kriza je stalna, kar je v razmerah utemeljeno. Trajala bo še dolgo časa, menjavale se bodo še marsikatero vlado, imeli bomo še tudi par volitev — potem šele bo morda sporazum med meščanskimi strankami glede notranje ureditve države dosežen.

Da nam to kritično notranje politično stanje na gospodarskem polju silno škoduje, nam pač ni treba posebej povdarjati. Delavstvo občuti vso gospodarsko in socialno revščino na svoji koži, žalibog pa ni močno dovelj, da bi moglo samo aktivno poseči v ta boj in prisiliti meščanske stranke, da se sporazumejo čim prej.

Pretečeno soboto je Radič v Zagrebu zopet govoril in po poročilih listov podvrget ostri kritiki in napadom drugi ustavni faktor na tak način, da so bili listi, ki so priobčili ta govor, zaplenjeni. Zaradi tega govora so blokaši, posebno naši klerikalci, zelo hudi na Radiča in „Slovenec“ ga je ozmerjal s pijancem. Pa to so računi, ki naj jih urede dočerajšnji zavezniki med seboj.

Kar pa je važno pri celi stvari, je to, da nobena meščanskih strank, razun Radiča, ki pa to dela iz povsem

strankarsko-demagogičnih razlogov, nima poguma in toliko načelnosti, da bi jasno in odločno povedala, da je vse to, kar se godi zadnje tedne z našim parlamentom, nezaslišano igravanje parlamentarizma. Vse te stranke tudi nimajo poguma postaviti se po robu raznim „željam“ in zapovedim, ki prihajajo od strani, ki je po ustavi neodgovorna. Mesto da je težišče državne politike v parlamentu, se je to težišče preneslo izven parlamenta, stranke so postale igračke in lutke, ki se jih prestavlja po mili volji. Če bi meščanske stranke, vključno naše klerikalce, res imele kaj smisla za pravo demokracijo, bi taki dogodki bili nemogoči. Vsi ti dogodki nam kažejo, da se bo treba delavstvu v tej državi za demokracijo in parlamentarizem še krvavo boriti — meščanske stranke so se za ta boj pokazale nesposobne, Radič pa je neresen, vihrav in lažnjiv ter ideji demokracije in republikanstvu — kar je nerazdružljivo, več škoduje, kakor pa koristi.

S preselitvijo Bernotovega Napreja iz Krškega v Ljubljano, se je — izgleda — izvršila v taktiki Napreja velika izpremema. Začel je pisati o „Zelji po zedinjenju“ (št. 154 Napreja) in napravil je takoj tudi konkreten korak k zedinjenju, — pa ne z nami, ampak — s sodrugom (kakor ga imenuje) Lovro Klemenčičem, katerega članke „Preko razkola k združenju org. proletariata“ je začel priobčevati. Bernot je omenjeno število Napreja izdal tudi v 2900 izvodih in to po naročilu Klemenčiča, ki je želel, naj bi to število tudi njegovi somišljeniki dobili. Klemenčič govori v svojem članku za združitev vseh delavskih frakcij, razun skrajne levice (frazarski anarhisti) in skrajne desnice (krščanski socialisti) in to v očitno novo stranko, ker slovensko delavstvo najbrže še nima dovolj strank.

Nas ta pokret Bernota, ki naenkrat zedinjuje, dočim je dosedaj razkrajal, navdaja z upanjem, da se bo vendarle počasi spametoval. Morda bo kmalu tudi sprevidel, da je bolj pametno, če se priključijo njegove organizacije že obstoječi SSJ, kakor pa da se v predalih Napreja razpravlja o potrebi kake nove stranke. Zdi se nam, da je pot, po kateri koraka Naprej, pot od socializma v stran, kajti stavka, ki ju citamo v članku „Zelja po zedinjenju“, da „ne ta ne onta Internacionala nam ne more prinesti

boljše družbe“ ni mogel napisati kak socialist, ker vsak socialist bi moral vedeti, da brez internacionale ni socializma in še manj socialistične družbe. Bernotova usoda bo, da bo obesdel med dvema stoloma londonske in 3. internacionale, ker hoče biti bolj pameten kot vse ostalo delavstvo celega sveta, ki ve, da je internacionala potrebna in ki bo v teku časa brez dvoma našlo pot do združitve obeh obstoječih internacional. Kje bodo takrat sekte, ki govore danes zaničljivo o internacionali? Razvoj bo šel preko njih in zgodovina bo pozabila na nje...

Naši komunistični sodrugi okrog „Delavsko-kmeškega lista“ so malo jezni na nas, ker smo v nekaterih številkah pisali o sporu, ki divja med njihovo levico in desnico. Delajo se, kakor da bi si bili mi ta spor izmislili. Nikarte tako, prijatelji, saj o tem sporu pišejo vaši sodrugi iz juga! Vi pa očitno ne želite, da bi naše delavstvo o tem kaj zvedelo, računajoč pri tem, da v cirilici pisanega naš delavec ne zna brati... Pa zakaj prihaja Triša Kaclerovič v Slovenijo in — je toliko pošten — pripoveduje o tem sporu? Mi bomo o tem sporu še pisali, pa ne zato, da komuniste jezimo, ampak zato, da naše delavstvo informiramo o načelnih razlikah, ki so se pojavile v vrstah komunistov.

Jezi pa se nad nas tudi deželni komisar Neodvisne delavske stranke

Angleške volitve.

Rezultati angleških volitev so sledeči: konservativci so dobili 407, delavska stranka 152, liberalci 40 in nezavisni 4 mandate. Glasov pa so dobili: konservativci 7.593.000, delavska stranka 5.502.000, liberalci 3.105.000 in komunisti 56.000 glasov. Delavska stranka je torej izza zadnjih volitev napredovala za več kot en milijon glasov, nazadovala pa za nad 40 mandatov.

Dočim je uveden na celem kontinentu poročni volilni red, velja v Angliji še vedno relativna večina. Zato je izid angleških volitev presenetil svetovno javnost.

Dasi pa je delavska stranka izgubila na dosedanjem številu mandatov, bo vendar tudi konservativna vlada kljub dvetretjinski parlamentarni večini le vlada manjšine; vsaj ni dobila pri volitvah niti polovice vseh oddanih glasov. Značilno pa je, da kljub takemu izidu volitev ni nobena stranka delovala proti zastarelemu in nedemokratskemu volilnemu redu in ni zahtevala njegove izpremembe.

Kdor motri izid angleških volitev mora priznati, da volilni rezultati ne prikazujejo porasta moči kapitalističnega razreda. Vsaj je liberalna stranka docela propadla in stotisoči njenih dosedanjih volilcev so volili delavsko stranko. Pa še več. Volilni rezultati posameznih okrajev kažejo, da je pritegnila delavska stranka pri teh volitvah povsem nove delovne sloje k volilnim škrinjicam. Upravi-

g. Gustinčič, ki nas je nagnal v zadnji številki „D K. lista“ z agent-pravokaterji in denuncianti. Te psovke nas nujijo mirne, kajti mi nismo povedali ničesar, česar javnost ne bi že vedela. Vsi časopisi so povedali, da je komunistična internacionala prenesla sedež svoje propagande za Balkan z Dunaja v Trst; vsa javnost ve, da je g. Gustinčič od nekdanjega komunist in da je prišel iz Trsta v Ljubljano. Ali so to stvari, o katerih se ne sme govoriti? In g. Gustinčič se sam izdaja za zastopnika deželne organizacije Neodvisne delavske stranke, ali ga je morda sram, če to konstatiramo? Mi nismo nikomur očitati, da je plačan iz Moskve, čeprav bi v tem ne videli nikake sramote, če kaka stranka svoje nastavlence plačuje.

Ne, g. Gustinčič se zato jezi na nas, ker smo mi našim pristašem povedali, kaj da je g. Gustinčič, ki se drugače utihotaplja na odbore seje naših organizacij pod kdo ve kakimi pretevezami. Naj ljudje vedo, da je komunist, naj pride pod svojo pravo firmo med svet, pa ne bo nam potreba o tem pisati.

G. Gustinčič naj se ne boji: od nas ne bo niti policija, niti vlada prav nič o komunistih zvedela, kajti, kar vemo mi od njih, to vemo iz komunističnih časopisov in objav in to ve cel svet. Komunisti naj se boje in varujejo pred agent-pravokaterji v svojih lastnih vrstah, to povejte sodrugom iz nasprotnega tabora, gospodine Gustinčič!

čeno lahko trdi Macdonald, da so zadnje volitve velik napredek v nezadržljivem zgodovinskem procesu, ki odvzema delavstvo iz vrst meščanskih strank. Ta proces pa jamči za bodoče zmage.

Po teh volitvah bo delavska stranka prešla zopet v opozicijo in njej pripada v parlamentarni opoziciji tekom prihodnjih let vodilna vloga.

O izidu angleških volitev je govoril na strankinem zboru avstrijske socialne demokracije v Solnogradu s. Friderik Adler, ki je izjavil: Z odstopom angl. delavske vlade se je nad vse srečno končal eden najnevarnejših eksperimentov socializma. Težkoče manjšinske vlade so znane. Težkoče, ki jih je morala premagati angleška delavska vlada pa so bile še večje, ker delavska stranka v parlamentu ni bila najmočnejša. Zato je vlada angleške delavske stranke vzdržala situacijo le, ker so se liberalci bali volitev in so iz strahu pred volitvami podpirali delavsko vlado. Liberalna stranka se je dobro zavedala, da pomenijo vsake volitve za njo ogromno izgubo na politični moči in političnem vplivu. Poraz liberalcev pa je hujši, kakor so splošno pričakovali. Vsaj so izza zadnjih volitev nazadovali liberalci za 111 mandatov. Delavska stranka je vodila volilni boj v najbolj neprimernih in najtežjih okoliščinah. Posrečilo se ji je da je z Macdonaldovim glavnim nazorom uspela.

Svetovno znano

FOX

čistilo je za čevlje
vendar najboljše.

Doslej je obstojal v tradicionalnem političnem angleškem življenju sistem dveh strank. Delavska stranka, druga najmočnejša stranka, vezana na ta strankarski sistem ni mogla razviti svojih sil. In Macdonaldova velika misel je bila, da se mora upostaviti na višji zgodovinski razvojni stopnji sistem dveh strank. Zato je delavska stranka odklonila zahtevo liberalcev, da bi se uvedel proporcionalni volilni red. V državi, kjer je 85 odstotkov prebivalstva zaposlenega v industriji, ni mesta za več strank.

V Angliji o razrednem boju le malo govore; dejansko pa se vodi zelo učinkovito. Ločitev med proletariatom in buržuazijo, ki se manife-

stira v veliki konservativni stranki in v delavski stranki je izvršena in sedaj je odprta pot, da se razvije proletariat Anglije.

O porazu delavske stranke more govoriti le oni, ki površno motri izid zadnjih volitev. Vlada delavske stranke je bila čudež in šele sedanje stanje je normalno: liberalci razbiti, delavska stranka pa vodilna opozicijska stranka, ki stoji nasproti konservativni meščanski stranki. To normalno stanje jamči, da bo prešla delavska stranka kot najmočnejša stranka zopet do vlade.

Zmaga delavske stranke je tem pomembnejša, ker so se v tem volilnem boju proti delavski stranki prvič združili liberalci in konservativci.

Shod stanovanjskih najemnikov.

Za Mariborom in Celjem bo tudi Ljubljana v soboto protestirala proti poslabšanju zaščite stanovanjskih najemnikov, manifestirala za izboljšanje stanovanjskega zakona in produktivno, interesom in potrebam delavskega razreda odgovarjajočo stanovanjsko politiko.

Na poziv in pobudo Soc. stranke Jugoslavije se je sestal v Ljubljani odbor zastopnikov nekaterih delavskih organizacij in društva stanovanjskih najemnikov, ki je v medsebojnem soglasju priredil sobotni protestni shod. Zastopniki Jugoslovanske strokovne zveze, ki je dejansko le podružnica klerikalne stranke, se te eminentno važne akcije niso udeležili, smatrajoč, da odgovarja trideset do petdesetkratno povišanje stanarin in najemnin potrebam onih delavcev, ki so organizirani v njihovi zvezi. — Skratka: Jugoslovanska strokovna zveza je solidarna z onimi, ki zločinsko in brezvestno pripravljajo najgroznejši atentat na stanovanjske najemnike, napad na delavske in uradniške družine.

Sobotni protestni shod mora pokazati nezlomljivo odporno silo delavskega razreda. Sobotni shod mora pokazati:

delavski razred ne potrebuje sporazumaških in intrigantskih, ožjih in širših blokov! Delavski razred po-

trebuje stanovanj, delavski razred potrebuje stavbnih blokov!

Na Dunaju, kjer gospodarijo socialisti, zazidavajo, umevajoč in upoštevajoč potrebe delavskega razreda, cele stavbne komplekse in v tisoče gre že število novih stanovanj. Tam ustvarjajo socialisti stavbne bloke, zato, da ima delavstvo zaslužek, zato, da bodo odpravili duševno in upropaščajočo stanovanjsko krizo.

Enodušno bo obsodil ljubljanski proletariat v soboto politiko meščanskih strank. Vsaj ravno stanovanjsko vprašanje znova dokazuje, da delavskih interesov ne zastopa meščanska stranka, ne zastopa buržuazna stranka.

Kaj je treba še lepših izgledov, kako se varujejo in upoštevajo delavski interesi, če je meščanski razred v državi neomejen in absoluten gospodar! Parlament je postal torišče najpodlejših intrig, jugoslovanski parlament je postal marioneta neodgovorne kamarile in politikujočih generalov!

Naj zato rodi sobotni shod spoznanje, da je skrajni čas, da mora delavski razred kljub skrajni reakciji, preko vseh razcepov in razdrov, vendar zopet nastopiti pot razrednega boja, pot za doseg političnih, socialnih in gospodarskih pravic.

Kongres stanovanjskih najemnikov.

Kongres stanovanjskih najemnikov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se je vršil 19., 20. in 21. oktobra v Beogradu in je pretresal stanovanjska vprašanja, posebno glede stanovanjske bede,

je prišel do zaključka:

1. Vse dosedanje vlade v naši državi so z večjo ali manjšo razliko na enak način gledale na stanovanjsko vprašanje in to enako naziranje se je dosedaj manifestiralo po vseh zakonih, uredbah in zakonskih načrtih. To uradno naziranje stanovanjskega vprašanja ni tretirano kot socialno vprašanje, ki naj ima svojo kulturno važnost, nego kot vprašanje, nastalo vsled povišanih razmer in bojazni pred robno ljudstva. Dosledni temu načelu in dosedanjemu stanovanjskemu zakonu, prehodili so razne faze, ali v nobeni ni našli resnih poizkusov rešiti stanovanjsko krizo. Vsi ti zakoni so skupina predpisov, tičočih se zakonskih odnošajev med najemniki in hišnimi lastniki. Toda problem ne obstoja v tem, ampak v vprašanju, kako naj dobe delovni sloji udobna in zdrava stanovanja. Boljša stran dosedanjega zakona in uredb kakor tudi odredbe za grajenje novih hiš, pa se niso izvršile. Na te predpise za gradbo novih hiš se ni oziralo, in oni, katerim se je zapovedalo, našli so razne načine in možnosti, da se izognejo njim po zakonu predpisanim obveznostim.

2. Stanovanjsko vprašanje se je pri nas navadno reševalo brez sodelovanja stanovanjskih najemnikov. Reševalo se je iz popolnoma drugih stališč, nikakor ne iz objektivnega in strokovnega. To nam prikazuje predvsem poslednji zakonski načrt. On je začetek od zainteresiranih

udružen in za njegovo redakcijo so zvedeli preje oni, katerih se ne tiče, nego oni, ki ustvarjajo pokrete tega prevažnega socialnega vprašanja.

3. Dejstvo je, da se stanovanjska kriza še bolj povečava, vsled priseljevanja deželanov v mesta, da prebivalci mest stanujejo v prostorih, ki so brez svetlobe, zdravega zraka, vlažni, ki so gnezda raznih smrtonosnih bacilov, da se velike družine stiskajo v majhnih prostorih in da siromašni sloji prebivajo v številnih prostorih, zgrajenih za živino.

Posledice takega stanja pojavljajo se v ubijanju delovne sposobnosti, zmanjšanju produkcije dobrin, v fizični degeneraciji, osiromašenju, uničevanju družinske morale, pomnoževanju smrtnih slučajev tako pri odraslih kot otrokih.

Oziraje se na ta strašna dejstva, kongres uvideva škodo, ki izvira iz takega dosedanjega delovanja odgovornih vlad in

Zahteva:

a) Da se načrt o stanovanjskem zakonu, ki ga je izdelalo ministrstvo socialne politike ne izvede kot osnova za reševanje stanovanjskega vprašanja in stanovanjske krize, ker se ta načrt ne ozira na ljudi, ki danes nimajo stanovanja, ampak mu je naloga regulirati najemnino med hišnimi lastniki in onimi srečnimi najemniki, ki še danes niso na cesti.

b) Na mestu takega uradnega razumevanja zahtevamo, da država vsakemu prebivalcu prizna pravico do stanovanja, bodisi da stanuje v mestu ali na deželi in da država prevzame obveznosti, da vsem svojim državljanom pribavi udobna in zdrava stanovanja z najemnino, ki jo bo vsak mogel plačati spriču svojih do-

hodkov, bodisi z zidanjem novih stanovanjskih hiš, ali zakupodajo odnosno najemodajo svojelastnih stanovanjskih projektov, bodisi z gmotnim pomaganjem gradbenim združenjem ali poedincem ali samoupravnim telesom.

c) Zato zahtevamo, da radi oživenja tega principa država takoj prične z izvedbo pozitivne stanovanjske politike, zidanjem stanovanj, za čigar izvršitev razpolaga z dovoljnim kreditom in raznoterimi načini (ekspropriacija stavbišč, nabava

gradbenega materiala iz svojih virov itd.)

d) Radi tega zahtevamo, da se pri izdelavi zakonskih predpisov, ki se tičejo stanovanjskih vprašanj, upoštevajo zainteresovane organizacije stanovanjskih najemnikov.

e) Če ne bi država te svoje dolžnosti izvršila, se najemniki zavedajo, da jim tedaj ne ostaja drugo, kot da si sami izvojujejo to svojo osnovno pravico, ki je pogoj vseh pogojev za življenje kulturnega človeka.

POLITIČNI PREGLED.

Pašičev mandat.

Po dolgem razpravljanju, po brezplodnem čiščenju političnega položaja in uspešnem, vsestranskem intrigiranju je vrnil Timotijević kralju svoj mandat in mu sporočil, da v zverinjaku jugoslovanskem ne more postati primeren krotitelj.

S tem je pokopana sporazumaška vlada in kralj je takoj poveril sestavo vlade Nikoli Pašiču, ki je sicer bolan, pa vseeno „spreman“, da prevzame posle. — Nastopila je na pozornico zopet — narodna koalicija. Jasno pa je eno: Pašičeva vlada bo izvenparlamentarna vlada, Pašičeva vlada bo mogla obstati le, če parlament ne zboruje, ne zaseda. Pašičeva vlada je prvi korak do upostavitve popolnega absolutističnega režima. Drugi ustavni faktor računa, da bo absolutizem zdravilo za državno krizo. Prihodnji meseci bodo pokazali stvarnost in upravičenost njegovih računov.

Danes pa je Jugoslavija brez parlamenta in danes je znova kršena v najvažnejših določilih — ustava jugoslovanske države.

Volitve v Ameriki. Dosedanji predsednik Zedinjenih držav Coolidge je bil pri volitvah zopet izvoljen za predsednika. Razmerje oddanih glasov je po dosedaj znanih rezultatih sledeče: Coolidge 19 milijonov, Dawis 8 milijonov in La Follette 4 milijone glasov. Volitev se je torej udeležilo nad 30 milijonov volilcev in pomenjajo svetovni rekord glede na udeležbo. V nekaterih krajih je pri-

šlo do večjih, krvavih izgrediv in samo v državi Tennessee je bilo ubitih baje 6 volilnih agitatorjev. Na izid volitev so skrajno neugodno vplivale volitve na Angleškem, ki so znatno poslabšale razmeroma ugodno pozicijo La Follettovo.

Demisijska Macdonaldove vlade. Na podlagi volilnega rezultata je podala Macdonaldova vlada v torek demisijo in v petek bo objavil Baldwin svojo novo ministrsko listo.

Otvoritev rednega zasedanja češkega parlamenta. Na Češkem je pričelo zopet redno parlamentarno zasedanje. Po dvodnevni debati je parlament odobril poročilo zunanjega ministra dr. Beneša. Na Češkem se pač zavedajo, da more le redno parlamentarno delovanje in poslovanje obvarovati državo pred najhujšimi posledicami. Pri nas pa bo treba skoro prenesti napisno tablo za parlament na druga vrata. Zato pa se država nahaja v večnih krizah in težavah.

Španski socialisti dementirajo sodelovanje z direktorijem Primo de Rive. Angl. časopisje je priobčilo vest, da bodo španski socialisti stopili v vlado, kateri bo načeloval diktatorski Primo de Rivera. Vsled tega je tajništvo španske socialistične stranke poslalo na socialistične stranke celotno sveta oficijelno noto, v kateri odločno dementira vest angleškega časopisja. V tej noti izjavlja socialistična stranka, da ni sodelovala z nobeno monarhistično vlado in da tudi z vojaškim direktorijem ne bo kooperirala.

Kakšni bi člani ne smeli biti.

Za nekatere člane pomenijo pravila čisto nekaj drugega kakor za druge. Nekaterih se sploh ne tičejo in se smatrajo nad pravili in nad zakoni.

Člani, kakršnih ne bi bilo treba, si pravila takole tolmačijo:

Pristopne priprave.

Pripoveduj naokrog, da bi rad pristopil v organizacijo, pa te nihče ne povabi. Ko pristopiš, se delaj, kot da si že od nekdaj član in da si storil za organizacijo več kot vsi drugi skupaj. Preiskuj prepričanja in privatne zadeve drugih članov skozi povečalno steklo, na svoje napake pa ne smeš misliti, niti ne dovoli drugim, da bi ti jih predbacivali. Ko te organizacija sprejme v svoj krog, se delaj, kot da si jim izkazal velikanško uslugo.

Pravila.

1. Ne udeležuj se sej, ako se ti zdi, da ne boš mogel napraviti nobene škode. Kadar se seje udeležiš, pridi pozno; ne oziraj se na red in ne vprašuj predsednika za besedo, ampak si jo vzemi sam. Moti druge z medklici. Med sejo se naglas pogovarjaj, zato da boš motil druge.

2. Ako nisi izvoljen v noben odbor, jezi se! Ako si, ne udeležuj se! Potem vprašaj druge, kaj so sklepal in jih poduči, da so njihovi zaključki napačni.

3. Ne sprejmi nikakršnega mesta v odboru in nominacije vztrajno odklanjaj. Ko jih sprejmejo drugi, govori okoli, da so se polastili organizacije za svoje interese. Očitaj jim nepoštena dejanja in blati njihovo požrtvovalnost.

4. Zavlačuj plačevanje članarine kolikor najdalj moreš. Če te tajnik opominja, mu odgovori, da se sam zavedaš svoje dolžnosti. Ako te su-

snendiraj, ga napadaj kjerkoli moreš in povdarjaj, da si poštenjak, ki točno plačuje svoje račune.

5. Ne prigovarjaj nikomur, naj pristopi v organizacijo, v katero ti spadaš, ampak jim rajše svetuj, naj pristopijo v nasprotno organizacijo.

6. Kadar organizacija priredi kakšno prireditev, pripoveduj, da izrablja svoje člane; če je ne priredi, pripoveduj, da je brez življenja in da zanemarja svoje naloge.

7. Ne čitaj pravil. Ako se ti vsled nepoznanja pravil dogodi nepravilica, zvali vso krivdo na odbor.

8. Ako ti predsednik vsled tvoje neaktivnosti da ukor, se zgražaj in mu zabrusi, da drugi počno kar hočejo, tebi pa se odvzamejo vse pravice.

10. Pazi, da boš dobro izbral organizacijo, h kateri pripadaš. Potem ji očitaj, da nimaš od nje nikake koristi. Daj ji samo toliko, kolikor absolutno moraš, da ne izgubiš članske pravice. Ne sodeluj pri nobeni akciji in se norčuj iz drugih, ker delajo za organizacijo.

11. Predlagaj ali podpiraj na seji take predloge, katere boš po seji pobihal in dokazoval, kako so nesmiselni.

12. Glavne odbornike obdolži korupcije in stori kolikor moreš, da jih dobro oblatiš.

13. Ko se ti bo zdelo, da si dobil vse, kar si v danih okoliščinah od organizacije mogel dobiti, odstopi in pripoveduj, da ni slabše organizacije pod solncem, zato si jo pustil in slovesno zatrjuj, da ne bo dolgo, ko jo bodo pustili tudi vsi drugi.

(Po „Proletarcu“.)

Širite „Socialista“!

TEDENSKE VESTI.

Društvo stanovanjskih najemnikov
priredi

v sporazumu z akcijskim odborom

velik protestni shod

ki se bo vršil

**v soboto ob 7. uri v veliki
dvorani hotela „Union“.**

Sodrug, somišljeniki posetite shod
v polnem številu.

Preselitev v Blasnikovo tiskarno. Z današnje številko smo se iz dose-
danje Hrovinove tiskarne preselili
z listom v Blasnikovo tiskarno. S to
preselitvijo bomo dosegli, da bo list
točno v četrtkih izhajal in da bo imel
čitlivejšo črke, poleg tega so pa
stroški tiska manjši. V Blasnikovo
tiskarno smo se zamogli preseliti za-
to, ker je svoječasni spor med stran-
ko in Blasnikovo tiskarno radi akcij
amerikanskega republikanskega udru-
ženja — v sporazumu z Udruženjem
— likvidiran. Republikansko udru-
ženje je vse svoje akcije Blasnikove
tiskarne prodalo dosežanju večini v
Blasnikovi tiskarni, ter je izkupiček
posodilo Soc. tisk. zadrugi, ki je s
tem denarjem kupila in plačala vso II.
emisijo delnic Ljudske tiskarne, ter
dobila večino v Ljudski tiskarni. Ker
je Soc. tisk. zadruga v rokah naših
organizacij, je s tem Ljudska tiskarna
končno veljavno ohranjena pokretu.

Pokrajinsko tajništvo SSJ.

**Pred stavko avstrijskih železni-
čarjev?** Avstrijski železničarji so za-
čeli resno mezdno gibanje za zbolj-
šanje gmotnega položaja. Dasi izza
junija meseca stalno naraščajo cene
življenskim potrebščinam, železni-
ška uprava vendar še ni prilagodila
železničarskih plač narasli dragini in
odlaga regulacijo železničarskih pre-
jemkov. Zato so zborovali 30. okto-
bra na Dunaju železničarski zaupniki,
ki so sklenili ostro resolucijo, v ka-
teri zahtevajo, da železniška uprava
do 7. novembra odgovori na zahteve
železničarske strokovne organizacije.
— Tako delajo sodrugi v Nemški
Avstriji, kjer stoji železničarski or-
ganizaciji socialist Tomschik že de-
setletja na čelu. Vsem železničarjem
je znano, da so avstrijski železničarji
že sedaj nedogledno boljše plačani,
kot pa so plačani jugoslovanski že-
lezničarji. Le pogledimo v Mariboru,
kako je oblečen avstrijski, pa kake
cunje more nositi jugoslovanski že-
lezničar. Pa, kot rečeno, v avstrijski
železničarski organizaciji delujejo so-
cialisti, in — skozi vrata je zletel
vsak, ki je bil tipa ala Žorga, Jernejčič
itd. Povsem izključeno pa je celo,
da bi gledali avstrijski železničarji v
svojem železničarskem domu kakega
komisarčka ala Gustinčič. Ker so se
avstrijski železničarji od vsega po-
četka zavedali, da pomeni razbija-
č o komunističnih agitatorjev za nje
same največjo nesrečo, je njihova or-
ganizacija za borbo pripravljena in v
stanu, prihoriti železničarjem boljši
kos kruha. Železničarji, pomislite, kam
so vas dovedli Žorge in ostala kom-
panija!

„Ordni in titliti.“ Nemška vlada
je znašla za svoje kaline nov, morda
dobro učinkujoč lim. Na zadnji seji
ministrskega sveta je namreč obrav-
navala vprašanje „ordnov in titliti“
in je naročila pristojnemu ministr-
stvu, da to „važno“ vprašanje pro-
uči. Čudimo se le, da se tudi naša
vlada s tem vprašanjem še ni bavila.
(Ker se sploh z nobenim vprašanjem
ne bavi, — op. stavca!) Prepričani
smo, da bi primerno rešitev ordnske-
ga in titlnatega vprašanja vsaj šef
prosvetnega oddelka gospod Vadnjal
prav toplo pozdravil in klerikalci bi
se mu še bolj vsedli v prazno glavo.
Kako bi se Vadnjalu dopadlo, če bi
pravilnik predpisoval, da mora učitelj
pozdraviti gospoda Vadnjala:
Klanjam se ponižno, preblagorodni
gospod predsednik višjega šolskega
sveta in šef prosvetnega oddelka.
Vadnjal pa bi odgovoril: Servus, in
še proč bi gledal, glavo pa še bolj po

pokoncu naravnal. No, pa Vadnjal ni
osamljen. —

Komunistična davčna politika. Kom-
unisti imajo vsepovsod vedno samo
dolga in umazan jezik. Kdo se ne
spominja, kako so v zadnjih letih go-
bezdali komunisti po raznih shodih.
Med gobeždanjem in dejanjem teh
ljudi pa je velikanska razlika. Tako
na primer imajo ravno komunisti v
Rusiji na indirektno davke, ki jih naj-
več plačuje delavec, pravi pasijon!
Tako je nabila ruska sovjetska vlada
na sladkor 31.5 odstotkov, na petro-
lej 22 odstotkov in na žveplenke 24
odstotkov. — Torej: pri sladkorju
plača skoro eno tretjino zneska za
davek. In kako je komunistična upra-
va utemeljila indirektno obdavčenje!
Ona pravi: Čim ubožnejše je prebi-
valstvo, tem težje je doseči njene
majhne presežke. V praksi je neiz-
vedljivo potom indirektnega obdav-
čenja obdavčiti one sloje, ki imajo
le majhne presežke: **tukaj morejo
pomagati le metode splošnega, in-
direktnega obdavčenja.** Po tej ute-
meljitvi bi morala biti v Jugoslaviji
sladkor za eno tretjino dražji, ker je
tukaj prebivalstvo zelo revno in je
težko direktno obdavčiti delavčev
zaslužek, ki še za jed ne zadošča.

Naša snaga v Zagrebu, ki prodaja
edicije Mednarodne strokovne zveze
v Amsterdamu opozarja sodruga na
novo knjigo, ki je izšla te dni v nem-
škem jeziku in sicer: Tätigkeit und
Bestrebungen des Internationalen Ge-
werkschafts Bundes in den Jahren
1922-24. Knjiga šteje 400 strani in
obsega celotno delovanje Mednarod-
ne strokovne zveze, dalje protokol
zadnje mednarodne konference na
Dunaju, poročilo o junijski konferenci
z mednarodnimi strokovnimi tajni-
štv, veljavne statute Medn. strokov-
ne zveze itd.

Knjiga daje pregledno sliko dela,
ki ga je izvršila Amsterdamska in-
ternacionala tekom zadnjih let v
mednarodnem strokovnem pokretu.
Cena knjige je Din 60 in bo gotovo
dobro služila vsem strokovničarjem.
Naroča se pri **Naši Slogi** v Zagrebu,
Ilica 55, I. nadst.

Kolikor bo dopuščal prostor v So-
cialistu, bomo nekatere sestavke te-
ga poročila priobčili tudi v našem
listu.

Samomor bančnega uradnika. V
Mariboru se je zastrupil bančni urad-
nik, ki je bil brez posla. Kakor za
vsako stvar, je našlo meščansko ča-
sopisje tudi za ta žalostni dogodek
svojo običajno utemeljitev: bančne-
ga nameščenca se je polotila dušev-
na potrtost, pa je izvršil samomor.
Stvar pa ni tako enostavna. Samo-
mor bančnega nameščenca v Mari-
boru jasno kaže žalostne prilike in
obupne razmere, v katerih se naha-
jata danes delavec in nameščenec.
Brezposelnost narašča, delavec in
nameščenec pa stradata. Kaj čuda,
če se poloti takega človeka obup, pa
konča svoje skrbi in trpljenja polno
življenje; a kapitalistični razred gre
preko teh svojih žrtev na dnevni
red! Nameščenec in delavec pa mo-
rata nasprotno spraviti na dnevni
red: vprašanje brezposelnosti, vpra-
šanje bede in pomanjkanja. Zato mo-
rata pa korakati v skupni vrsti in se
boriti za svoj obstanek v skupnih vr-
stah. Nameščenca zavaža v zmoto in
nameščenca škoduje oni, ki pravi, da
ima nameščenec drugačne interese
od delavca. Ni res. Nameščenca in
delavca, oba izkorišča kapitalistični
razred. Danes se ustrelji nameščenec,
jutri se obesi delavec, obema je ena-
ka zla usoda!

žrebanje delavske nagrade.

Dne 4. t. m. se je vršilo žrebanje
delavskih nagrad in so bile izžreba-
ne sledeče številke:

5004 (Ljubljana)
214 (Zagreb)
938 (Šoštanj)
680 (Sv. Lenart)
1464 (Comilsko).

Nabiralcu in naročniku, ki imata
izžrebano številko na poslani dopis-
nici, smo objednjen poslali naravnost
na njihov naslov vsakemu znesek
5 kan dolarjev, kar zneske, preraču-
nato na dinarje, na vsakega po 400
dinarjev. Zgoraj smo označili kraj,
v katerem srečni nagradarji stanuje-
jo imena izžrebancev pa objavimo,
če nam izžrebanci sporoče, da želijo
obiavo.

Ker je od 10 dolarjev, ki nam jih
je s. Mohar poslal, uprava potrošila
le 6 dolarjev za stroške, so ji pre-
ostali še 4 dolarji. Da bo čimveč po-
žrtvovalnih sodrugov deležnih na-
grad, se je uprava odločila za dva

nabiralca-naročnika razdeliti še po
2 nagradi po 2 dolarja je 160 Din. Tudi
žrebanje za ti dve nagradi se je ob-
jednem izvršilo in so te nagrade
padle na številki:

4429 (Guštanj)
436 (Ljubljani).

Nabiralca in naročnika, ki imata
torej izžrebano številko, dobita vsak
po 80 Din, ki smo jih tudi že odpo-
slali.

V celoti je bila udeležba pri tem
nagrajenem zbiranju naročnikov zelo
zadovoljiva. Morda se bo uprava v
kratkem odločila, da razpiše sama
kake, seveda manjše nagrade za na-
biranje naročnikov. Še lepše pa bi
bilo, če bi se našel kak požrtvovalen
sodrug, ki bi v ta namen sam razpisal
kako nagrado in v to svrhu žrtvoval
nekaj denarja.

Uprava se vsem požrtvovalnim
nabirateljem, ki jim sreča ni bila
mila, srčno zahvaljuje za njihov trud.

Uprava Socialista.

DOPISI.

Po občinskih volitvah.

Hvala bogu, naša tri avtonomna
mesta so „rešena“. Nevarnost nem-
štva ali nemčurstva je odstranjena,
česaravno so na blokaško-„narodnih“
listah tudi deutschgesinnte Slovenen
izvoljeni. Pa to nič ne de. Hudiča se
mora z belcebubom izganjati in nem-
čurji morajo sami nemčurje pobijati.
To bo še „hec!“ Ampak to za nas ni
važno. Važno je bolj to, da je sedaj
nastal velikanski zastoj v naših ob-
činskih gospodarstvih. V vseh treh
sodruge štajerskih metropolah ima-
mo še stare in obenem nove občin-
ske svete in tedaj občinski svetni-
kov več kot dovolj. Vse občinsko
delo pa počiva. Stari občinski sveti
ne smejo več delati, novi pa tudi še
niso prišli preko konstituiranja. Ma-
riborski občinski svet čaka ogromno
dela, ampak dva meseca je že, odkar
ni bilo seje, dasi pred volitvami za-
početa seja ni nikoli končala. Dnev-
ni red zadnje seje ni bil niti na pol
izčrpan. Seje se enostavno ne vrše
na komando blokaške gospode. Ob-
čina in prebivalstvo pa trpi škodo.
Toda ljudem, ki enako gospodarijo
v državi, ni na tem ležeče, če radi
slabega gospodarstva trpi ljudstvo
škodo tudi v občini. Že spomladi so
naši sodrugi v mariborskem občin-
skem svetu spravili vprašanje re-
konstrukcije mestnega kopališča na
tapet. To ni bilo lahko delo, ker naša
meščanska večina nima zmisla za
stvari, če nima od njih posameznik
direktna dobička. In ravno pri ko-
pališču ne kažejo nobene volje, ker
se ni uvaževal klerikalni predlog, da
se kopališče proda.

Po trudapolnem prizadevanju se
je soc. obč. klubu posrečilo spraviti
sanacijo kopališča v pravi tir. Na
podlagi izvedeniških predlogov ter
načrtov je bilo delo razpisano in že
več mesecev imamo tozadevne po-
nudbe petih tvrdk. Odsek je že pred
občinskimi volitvami sklenil delo od-
dati. Temu sklepu pa mora še ple-
num občinskega sveta pritrditi. To
pa se ravno ne more zgoditi, ker ni
nobene seje več. Župan si pomaga
s tem, da sklicuje od slučaja do slu-
čaja seje klubovih načelnikov. To je
seveda gospodu dr. Leskovarju
mnogo ljubše, kot pa javna seja ob-
činskega sveta, saj se razni honorarji
ravnotako lahko sprejmejo brez kri-
tike. To je treba pribiti. Gospod žu-
pan je bil vprašan, zakaj ne skliče

nobene seje več in odgovor je bil:
„Vprašal sem načelnike klubov na
neki seji, da-li naj skličem občinsko
sejo in oni so se soglasno izjavili
proti temu!“ Načelnika soc. kluba ta-
krat ni bilo zraven. Torej blok je bil
proti sklicanju sej. Mestna občina ima
pri ravnokar omenjenem kopališču
vsled neracionalnega ustroja ne sa-
mo izgubo, ampak po ugotovitvah
strokovnjakov obstoja velika nevar-
nost, da se zgodi kaka večja nesreča
oziroma da se sploh obrat prekine.
Gre se tedaj za to, da se z rekon-
strukcijskimi deli čim prej začne.

Za to delo bo potrebnih okoli pol
milijona Din, za kar je treba najti
kritja oziroma posojila. Toda za to
ni treba nobenih skrbi, ker se bo ta
investicija z lahkoto sama krila. Ako
bi bilo za to pri blokaških le trohica
interesa, bi se bila že najmanj polo-
vica dela izvršila, dokler je vreme
ugodno za to. Ampak gospoda noče
delati. Seveda, kakor rečeno, ni tu
zadeva kopališča sama, ampak sto
in več drugih več ali manj važnih
stvari, ki čakajo rešitve. Blok ima
sedaj besedo!

Oplotnica. Pri nas se je vršil v
nedeljo, dne 2. nov. dobro obiskan
članski sestanek, kateri je dokazal,
da smo majhna ampak žilava trdnja-
va. Sodrug Koren iz Celja nam je
razložil velepomembne sklepe stran-
kinge kongresa v Mariboru, v na-
daljnem je govoril o notranjem in zu-
nanjem političnem položaju in koncu
še o vladnem osnutku stanovanjskega
zakona, ki bi imel strašne posledice
ravno pri nas na deželi. Sklenila se je
znana resolucija, ki je bila sprejeta
v Mariboru in Celju. Oglasili so se k
besedi mlajši sodrugi, ki so izrazili
željo po leti knjižici, da bi imeli v
zimskih časih kaj čitati. Sod. Koren
nam je obljubil, da nam bo dal, ko-
likor je v njegovih močeh socialistič-
nih knjig in brošur na razpolago. Pri-
tožili so se tudi nekateri o krivični
odmori dohodninskih davkov, ki jih
morajo plačevati mali posestniki.
Tudi v tem oziru se bo poskusilo
napraviti potrebne korake, ko se
bodo dognali natančni podatki. Nato
so zbrali za potovalne stroške in
prenosišče govornika 101.75 Din ta-
ko, da je ostalo še za tiskovni sklad
Din 46.75 Ta požrtvovalnost je po-
snemanja vredna. Opomnimo še, da
so vsi člani obenem tudi naročniki
Socialista.

Že 38 let je

SARGOV

KALODONT

ZOBNA KREMA

nenadkri ljubo dobro!

Občina okolica Celje.

V nedeljo, dne 26. oktobra se je vršila proračunska seja za leto 1925. Na tej seji občinskega odbora se je jasno izkazalo, da so vsi meščanski občinski odborniki brez razlike, h kateri frakciji pripadajo, skrajno reakcionarnega naziranja. To, kar smo mi trdili, da se bodo znašli vsi skupaj, kadar se bo šlo za interese delavskega razreda in reveže, v eni fronti, da ne bo razlike med Nemci, narodnjaki in klerikalci, se je zgodilo. Vsi so bili za to, da se ne more najti kritja za zidanje šolskega poslopja, za zvišanje podpore revežem, za šolske knjige revnim otrokom, da bi se zvišala plača pridnemu cestarju in da bi končno občina imela tudi sklad za najnujnejšo podporo brezposelnim domačinom. Njim so se bolj smilili gostilničarji, katerim so darovali 280.000 Din na užitinskih davkih na vino in pivo. Mesto Celje ima že dve leti veliko razliko na teh davkih, na primer: v mestu je davka na liter vina 5 K, v okolici pa 3.10 K, na pivo 3 K, v okolici pa 1 K. Vino in pivo pa zaradi teh davčnih razlik ni nič cenejše v okolici kakor v mestu, zato teče ta razlika direktno gostilničarjem v žep. Davek na avtomobile, so nam rekli, se ne plača in ravno ta davek bi zadostoval za zvišanje podpore občinskim revežem. Ravno tako so se bali obdavčiti prirastek na prodaji nepremičnin in še druge slične davke so naši sodrugi predlagali, vse to so združeni kapitalistični občinski zastopniki in njih hlapci odbili. Pač pa se je gospod Pečuh izrazil, da bi bilo edino mogoče, da se zviša davek za 15 odstotkov na najemnine, katerega bi morali plačevati delavci in reveži. Tega gospoda si naj delavstvo dobro zapomni.

Vsled tega je sklicala krajevna organizacija SSJ v Celju javen shod, ki se je vršil v ponedeljek dne 3. novembra v gostilni Jugoslovan, na katerega so bili povabljeni tudi pismeno

občinski odborniki nasprotnih strank in niti eden povabljenih ni bil toliko junaka, da bi se tega shoda udeležil. Sodrug Plankar, kot predsednik kluba soc. obč. odbora, je v stvarnem govoru raztolmačil proračun in naše zahteve. Govorili so k stvari ss. Koren, Leskovšek, Šmerc in Jelen. Sprejela se je soglasno sledeča resolucija:

Volilci, zbrani na javnem shodu, katerega je sklicala kraj. org. SSJ v Celju ugotavljajo, da so vse meščanske stranke brez razlike, kako se glasi, ki so zastopane v občinskem odboru obč. okolica Celje skrajno reakcionarne in nimajo in tudi ne kažejo resne volje rešiti ugleda okoliške občine, da bi prišla v doglednem času do moderne in razmeram potrebne šole. Zanašajo se na razne klerikalne šolske institucije, da jih bodo iste rešile sramote in za hvaležnost bodo podučevale šolske sestre naše otroke onih klerikalnih suženjskih manir, ki jih rabi kapitalizem za lažje izkoriščanje delavskega razreda. Ugotavljamo, da je darovala sedanja večina občinskega sveta gostilničarjem 280 tisoč dinarjev davka na vino in pivo. Kapitalistom je prizanesla z davkom na avtomobile in opustila je progresivno obdavčenje okoliških kapitalistov. Proti takšni občinski politiki najodločnejše protestiramo. Zahtevamo, da se okoliška občina priključi k mestni, da bomo tudi mi deležni boljših socialnih in kulturnih dobrin.

Iz stranke.

Kraj. pol. org. SSJ na Viču sklicuje za soboto 8. nov.

SHOD,

ki se bo vršil v prostorih gostilne pri Kramarju na Glincah. — Pričetek ob 7. uri zvečer.

Dnevni red:

1. Stanovanjsko vprašanje,
2. Političen položaj in delavstvo.

Mesečni obračuni. Opozarjamo vse krajevne organizacije, da redno pošiljajo mesečne obračune. Če zadržujejo kraj. organizacije same obračune, tudi pokrajinska organizacija ne more vršiti vse točno in v redu.

Funkcionarji poskrbite, da bo vršila organizacija svoje dolžnosti do pokrajinske organizacije.

Strankini znaki se dobe v tajništvu. Krajevne organizacije naj jih naroče skupno za svoje člane. Vsak član naj ima tudi strankin znak.

Iz uprave.

Pravočasno izhajanje lista, tako, da ga bodo prejeli tudi najoddaljenejši naročniki že v soboto, je končno urejeno. Tako upamo, da smo zadostili tudi v tem pogledu želji mnogih naročnikov.

Reklamacije. Če kakšne številke lista ne prejmete, takoj sporočite upravi, da se pogoška popravi. Napišite na kos papirja, katerega izvoda niste prejeli in denite v kuverto, katero pa ne smete zalepiti. Na kuverto napišete poleg naslova „Socialist“, Ljubljana, Vidovdanska c. 2 še besedo „Reklamacija“. Tak dopis gre poštne prosto.

Priloga „Socialista“. Vsaki prvi številki bomo stalno prilagali prilogo pod naslovom „Prosveta“. V tej prilogi bomo prinašali aktualne članke o kulturnem gibanju med delavstvom. Priloga bo pa tudi služila organizacijama UDR in DTE kot nekaj službeni vestnik, v kateri bosta priglašala oba tehnična odbora svoje zaključke in pa tehnične vesti, vaje itd.

Opozarjamo vse, da si prilogo shranijo, ker se bodo v njej obravnavale stvari, ki bodo imele trajni pomen. Oblika priloge je pa tudi zelo priročna za vezavo.

Kdor želi naknadno kak izvod, naj to javi uravi pravočasno, da mu ga določijo.

Tiskovni sklad:

Dosedaj izkazanih	Din 7627.65
Ropret Andrej (Moste)	10.—
Družab. klub zas. nam.	1300.—
Nabrali sodrugi v Rušah:	
Dobrih Anton	10.—
Klinar Anton	10.—
Reš Franjo	6.—
Keržina Anton	5.—
Werblach Ignac	2.—
Neimenovani	2.—
Skupaj	Din 8972.65

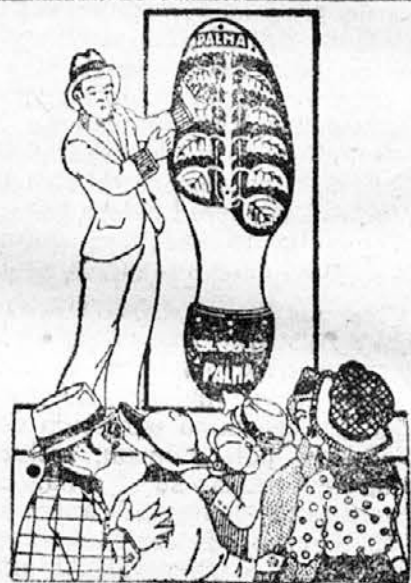
Iz uredništva.

Anonimnemu dopisniku. Uredništvo prosi sodruga, ki je poslal dva anonimna dopisa, da javi svoj naslov. Uredništvo želi, da bi postal dotični sodrug stalen dopisnik našega Socialista.

Najemnikom! Društvo stanovanjskih najemnikov za mariborsko oblast sklicuje javen shod za dne 9. novembra 1924 ob pol 10. uri v dvorani Götz. Na dnevnem redu je važno poročilo delegata, ki se je udeležil kongresa stanovanjskih najemnikov v Belgradu dne 19., 20. in 21. oktobra t. l. Odbor vabi vse najemnike iz mariborske oblasti k obilni udeležbi.

S prihodnjo številko ustavimo list vsem naročnikom, ki so z naročnino tri mesece v zaostanku. Poslužite se priloženih položnic.

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.
Odgovorni urednik: France Vidmar.
Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.

PALMA PODPETNIKI IN PODPLATI so najboljši!

JOHAN
se dobi v vseh specializiranih prodajalnah

Ivan Jax & sin
Ljubljana, Gosposvetska c.
št. 2

Šivalni stroji
z desetletno garancijo.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linzu. Ustanov. leta 1867. Došlo je ravno kar večje število strojev za vsako obrt. Vezanje poučuje brezplačno. Pisalni stroji „Adler“ in „Urania“. Kolesa iz prvih tovarn:

Dürkopp, Styria in Waffner.

Ceniki zastoj in franko.

Prva
Mariborska delavska pekarna
r. z. o. o. z. v MARIBORU, Tržaška c. 37-38.
Telefon št. 324. — Ustanovljeno l. 1898.
Moderno in higiensko urejena pekarna priporoča svoje okusno in vedno sveže pecivo v polni teži. Pecivo se dostavlja tudi na dom.

Štampilje
iz kovine in gumija izdeluje
graverski zavod
Sitar & Svetek
Ljubljana, Sv. Petra c. 13

Zahtevajte povsod
„Jadran“
terpentinovo čistilo za čevlje, ker je najboljšje.
Ako čistite čevlje edino le z »Jadran« kremo, si prihranite mnogo denarja.
Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo mehki in trpežni.

Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina
Caspari & Fanningner
Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Veletrgovina usnja
Brata Moskovič, Ljubljana
priporoča svojo veliko zalogo tu- in inozemskih izdelkov po najnižjih cenah. Ustanovljeno l. 1888

Konfekcijska tovarna
Fran Derenda & Cie.
družba z omejeno zavezo, Ljubljana.
Pisarna: Emonska cesta št. 8.
Tovarna: Erjavčeva cesta št. 2 (nasproti dramskega gledališča).
Tel. int. št. 313 in 249. Brzjavlj.: Derenda.
Najstarejša, najmodernejša in največja tovarna moških, deških in fantovskih oblačil ter vsakovrstnih uniform po predpisanih krojih.
Konkurenčne cene. Zanesljivi in prvo vrstni delavci dobe delo proti kavčiji tudi na dom.

Cognac Medicinal
Liquor, triple séc
slivovka, brinjevec, tropinovec, rum itd.
po najnižjih dnevni cenah
„ALKO“
veletrgovina žganja
družba z omejeno zavezo
Ljubljana — Kolizej.

Zvezki v korist Podpornemu društvu slepih!

Šolske zvezke

vseh vrst, trgovske knjige, mape, bloke, notese itd. izdelava in razpošilja najceneje

Papirna industrija in knjigoveznica
ANTON JANEŽIČ, LJUBLJANA
Florjanska ulica 14.

Zahtevajte povsod zvezke v korist slepcev. Dobivajo se tudi v vseh prodajalnah Konsum. društva in v drugih trgovinah

Zvezki v korist Podpornemu društvu slepih!

Zastonj ne, pač pa po zelo nizkih cenah dobite vse kuhinjske potrebščine, kakor raznovrstna kleparska, kotlarska, kovinostiskarska ter ključavničarska dela in druge predmete pri zadrugi

„Jugometalija“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Spl. šna kovinarska industrija
Ljubljana, Kolodvor. ul. 18.

Telefon št. 729.

ZA JESEN IN ZIMO

priporočamo veliko zalogo raznega suknene in volnene blaga za obleke, suknje, plašče in kostume. Perilni barchent v najnovejših modnih vzorcih. Razne volnene in šivane odeje i. t. d.

A. & E. Škaberne, Ljubljana
Mestni trg 10

Zmerne cene.

Solidna postrežba.